

di smejo občinske posredne davke (trošarine in takse).

Občinske proračune, v katerih doklade na državne neposredne davke ne presegajo 100 odstotkov, odobrava ban, proračune z občinskimi dokladi nad tem procentom pa finančni minister. Proračune z dokladi do 50 odstotkov lahko odobri sreski načelnik s pooblastilom bana, proračune z dokladi od 100 do 200 odstotkov pa ban s pooblastilom finančnega ministra. Če pristojna oblast ne odobri proračuna v roku meseca dni, se predloženi proračun smatra za odobrenega. Dokler proračun ni odobren, velja stari proračun.

Spojitev občin.

Določbe tega zakona ne veljajo za avtonomna mesta, katerih je v državi 70, v Sloveniji pa 4: Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj.

Občina, ki nima predpisanega števila 2000 prebivalcev, se mora spojiti z drugo občino. V to svrhu bo zahtevala nadzorna oblast od občine mišljenje, odn. predlog, na osnovi katerega bo ban v roku pol leta predložil notranjemu ministru svoj obrazložen predlog. Notranji minister odloča o načinu združitve. Na ta način izvršene spremembe bodo objavljene v »Službenih novinah«. Izjemoma smejo občine, ki nimajo predpisanega števila prebivalcev, ostati po odloku notranjega ministra še nadalje samostojne.

Avstrijska vlada pripravlja zakonski načrt, na podlagi katerega bi naj bila avstrijska vojska predrugačena po načelu obveznostnega vojaškega roka. Po št. germainski mirovni pogodbi Avstrija ne sme imeti stoječe vojske, ampak se mora zadovoljiti z vojaštvom, ki se prostovoljno prijavi in je plačano. Avstrijska vlada je vprašala vse države, ki so podpisale št. germainsko pogodbo, kako stališče da bi zavzele glede preosnove avstrijske vojske.

Krvavi izgredi v Ženevi. Dne 9. nov. je sklicala v Ženevi nacionalna unija svoj shod, proti kateremu so hujskali socialisti in komunisti. Ker je vlada omenjeni shod le dovolila, je prišlo do socijalistično - komunističnih demonstracij z revolucionarnimi cilji. Policija je poklicala na pomoč vojaštvo, ki je streljalo iz pušk in strojnice. Zaključek izgredov je bil: 12 mrtvih in 70 ranjenih. Na povelje zveznega predsednika Motte je bil aretiran vodja socialistov Nicole, ki je glavni krivec potom hujškarij po časopisju in z živo besedo, da je prišlo v Ženevi, kjer bi naj bil sedež miru, do tako krvavega obračuna med nacionalisti in komunisti.

Predsedniške volitve v Ameriki. Dne 8. novembra so se vršile v Zedinjenih državah predsedniške volitve, na kojih izid je bila obrnjen pozornost celega sveta. V treh volilnih dobah po 4 leta so krmarili ameriško politiko republikanci. Zadnji predsednik demokratov je bil Wilson. Po preteku 12 let je bil

dne 8. novembra t. l. izvoljen z ogromno večino za predsednika zopet demokrat Franklin Roosevelt, za njegovega namestnika pa John Garner. Roosevelt je dobil 472, dosednji predsednik Hoover pa samo 5 glasov, katere so oddali volilni možje. Istočasno s predsedniškimi volitvami je bilo izvoljeno 35 guvernerjev posameznih držav, 32 senatorjev in 435 poslancev poslanske zbornice. V poslansko zbornico je izvoljenih 309 demokratov, 110 republikancev, 3 delavski zastopniki, 13 mandatov pa je še dvomljivih. Po zadnjih računih je Roosevelt dobil 20.193.000 glasov, Hoover pa 14.102.000 glasov. Število glasov socialističnega kandidata Thomasa še ni določeno, vendar pa bo znašalo nad 800 tisoč. Ameriški kongres bo po volitvah z dne 8. novembra sestavljen tako-le: 75 odstotkov članov poslanske zbornice bo demokratov, senati pa bo štel 59 demokratov, 36 republikancev in 1 zastopnik farmerskih delavcev. Demokrati bodo imeli v svojih rokah vse večje in važnejše parlamentarne odhore.

Novi predsednik Roosevelt je rojen dne 30. januarja 1882 v državi Njujork. On je nečak nekdanjega predsednika Roosevelta, ki je posredoval sklep miru v rusko-japonski vojni. Študiral je pravo. Leta 1913 je postal tajnik v mornariškem ministristvu in med svetovno vojno je bil prideljen zadnje mesece leta 1918 inšpekciji ameriških čet in vojni ladij v Evropi. Januarja in februarja 1919 je vodil demobilizacijo v Evropi. Pri zadnjih predsedniških volitvah leta 1928 je bil izvoljen za guvernerja države Njujork. Po poklicu je novi predsednik advokat. Nova vlada bo odpravila alkoholno prepoved, ker imajo nasprotniki alkoholne prepovedi v kongresu (parlamentu) večino. Roosevelt je v svojem programu o štednji izračunal, da bo vrgel davek na vino 300 milijonov dolarjev, kar bo zadostovalo za ustvaritev ravnovesja v državnem proračunu. Največjo skrb namerava novi predsednik posvetiti vprašanju brezposelnih, ki jih je v Zedinjenih državah že 11 milijonov. Roosevelt je pristal svobodne trgovine, ni pa za popolno odpravo carine, je 32. predsednik Zedinjenih držav in bo zavzel predsedniško mesto dne 4. marca 1933.

Odložitev plačila vojnih dolgov in novi ameriški predsednik. Koj po predsedniških volitvah v Ameriki sta poslali Anglija in Francija ameriški vladi prošnjo za odgoditev plačila vojnih dolgov, ki zapade 15. decembra.

Slovenec general misijonske družbe. Kakor poročajo »Katoliški Misijoni«, je bil g. Jožef Musar izvoljen za vrhovnega predstojnika misijonske družbe Sinov presv. Srca. Ta družba je vzrastla iz misijonirja v Veroni na Italijanskem, katero je bilo ustanovljeno leta 1867. Družba, ki jo je potrdil papež Leon XIII., je hitro rastla in se širila ter je prevzela kot svojo misijonsko področje Osrednjo Afriko v Sudanu, kjer

je deloval svojčas slavni slovenski misijonar Knoblehar. Po svetovni vojni ji je bilo odkazano novo misijonsko polje v Južni Afriki v Transvaalu. Tjekaj so se podali misijonarji vsi slovenski člani te družbe: Jožef Musar, Rafael Kolenc, Valentin Poznič in Lešnjak. Jožef Musar se je rodil dne 8. vinotoka 1889 v župniji Radeče pri Zidanem mostu. Kot 12letni deček je prišel v Briksen na Tirolskem v misijonski zavod sinov presv. Srca. Po dovršeni gimnaziji je stopil v novicijat navedene misijonske družbe, potem v bogoslovje. Novo sveto mašo je pel dne 6. junija 1915 v Radečah. Po svetovni vojni je porabil prvo priliko, da se izpolni njegova goreča želja po misijonih. Leta 1920 je z bratcem Rafaelom Kolencem odšel v afriške misijone. Do leta 1923 je deloval navdušeno in uspešno v Sudanu. Potem je odšel v Transvaal, kjer je do letos deloval ter imel velike uspehe osobito med Kafri. Dosti je pisal v naš slovenski misijonski list, kjer je objavil za imive članke in učna misijonska poročila. Dne 1. septembra 1932 je bil izvoljen na generalnem kapitlju svoje družbe za vrhovnega predstojnika Sinov presv. Srca. Ta izvolitev dokazuje, da imamo Sloveni med misijonarji jako sposobne in ugledne može, ki so zmožni delovati ne samo v omejenem misijonskem krogu, marveč tudi na čelu celokupne misijonske organizacije. Slovenci se na vелеvažnem in vелеpotrebnejšem misijonskem polju udeležujemo v obsegu, rastočem od leta do leta.

Poititalijančevanje slovensko - hrvatskih in nemških otrok je cilj, ki za njim stremi italijanski fašizem. To je glavni namen, ki ga ima izvršiti šola v Julijski Benečiji in na Južnem Tirolskem. Učitelji v šolah po teh krajih so sami Italijani ali poitalijačenci, samo duhovniki so vsaj v nekaterih krajih še slovenske, odnosno nemške narodnosti in branijo pravice materinega jezika v verski vzgoji in pri verskem pouku. Takšni duhovniki so italijanskim oblastem trn v peti. Kolikor ne morejo jih pregnati ali zapreti, hočejo njihovo delovanje onemogočiti. Italijanski uradni list je, kakor smo v našem listu poročali, objavil kraljevo odredbo, ki določa, da naj se 30 italijanskih duhovnikov iz raznih italijanskih škofij premesti na Južno Tirolsko ter se prideli tamošnjim šolam, kjer ni italijanskih duhovnikov za podeljevanje verskega pouka v italijanskem jeziku. Tako naj bi se nemškim duhovnikom, ki poučujejo izven šole nemške otroke v verouku v nemškem jeziku, odvzeli nemški otroci. Fašisti so predpostavljali, da bo cerkvena oblast s tem zadovoljna. Pa so se zmotili: obadva škofa na Južnem Tirolskem — v Tridentu in Briksenu — sta se obrnila na sv. Očeta, da se zavzame za njih pravice, ki so jih fašistična oblast hoteli poteptati v tla. Sv. Oče je škofoma dal stroga navodila, ki izključujejo delovanje tujih italijanskih duhovnikov v obeh škofijah Južnega Tirola, ker jim škofijska oblast ne sme dati potrebno cerkveno dovoljenje. Na isti način naj bi se tudi postopalo s tistimi italijanskimi duhovniki, ki hočejo delovati med Slovenci

in Hrvati v Italiji. Katoliška Cerkev noče postati sužnja v Italiji vsemogočnega fašizma.

Škofje o političnih dolžnostih. Belgijski škofje so o priliki volitev v belgijski parlament, ki bodo 29. novembra, izdali pastirski list, ki je bil prečitani v vseh katoliških cerkvah. V tem listu poudarjajo škofje, da jim je Bog izročil duhovno oblast nad dušami, da se ne smejo baviti s čisto političnimi vprašanji ter se spuščati v strankarske boje. Danes pa gre za višje interese. Volitve so odločilne važnosti za bodočnost držav. Ali bodo volitve postavile na krmilo države vlado, do katere bo upravičeno zaupanje, da bo premagala težave, ki prihajajo od svetovne gospodarske krize, ali pa morda vlado, ki se bo lotila socialnih poizkusov ter se vrгла v finančna podvzeta, katera bi vrgla državo v propast. Gre tudi za obrambo svobode šole in pouka. Stranke, ki bi nastopile proti tej svobodi, bi domovino vrgle v bratomorne boje, ki jih v tem času moramo domovini prihraniti. Katoličani naj čuvajo svoje verske interese ter naj uveljavijo svoje pravice. Vse katoliške sile se morajo združiti v enotno fronto. Tisti, ki ne sprejmejo tega načela, prezirajo dolžnost katoličana. Interesi duš, cerkve in Boga so vsem katoličanom skupne dolžnosti, vsem morajo biti enako pri srcu, ako so ostali res zvesti svoji veri. Vsi drugi interesi se morajo tem umakniti. Katoličan sme glasovati samo za kandidata, ki daje s katoliškega vidika polno jamstvo. Kdor ostane doma, podpira svoje nasprotnike. Se hujše je, če glasujejo za kandidate, katerih program ne upošteva pravice vesti in verske svobode.

Domneve o neprestanih požarih na Ptujem polju.

Na Ptujem polju so letos požari na dnevnem redu. Da pa teh ni pripisovati zgolj kakemu nesrečnemu naključju ali naravnim silam, je jasno. V Župečji vasi je v tem letu že 15krat gorelo. Ljudstvo si tolmači to na razne načine, vendar ni prišlo do sedaj k čemu, kar bi zamoglo veljati vohče kot prepričevalno. Glede Župečje vasi, kjer je bil ogenj vsakokrat očitno od zlobne roke podtaknjen, je mnenje, da mora biti tam tudi kaka oseba, kakor v Polskavi, ki strastno rada vidi velik ogenj ter takega sama vprizarja, toda sum se še ne strnuje do sedaj na nikakovo izvestno osebo. Če je pa tu temu tako, potem je tudi tukaj na delu kak duševno neobičajen človek, katerega še pa okolica kot takega do sedaj ni spoznala. O kaki osebni maščevalnosti tudi ni govora, ker so že pogoreli najrazličnejši posestniki brez razlike mišljenja, zadržanja, premoženja itd. Strela sama je pa samo v enem slučaju povzročila požar, toda nikakor ne v Župečji vasi.

Nadalje spravljajo te požige v sklad z različnimi zavarovalnimi društvi ter se je razširila domneva, da hoče tem po-

tom najbrž eno društvo kako drugo vsiljivo konkurenčno oškoditi ali uničiti. Znabiti bi se to dalo uradno ugotoviti, katero teh društev je pri tem najbolj prizadeto. Dejstvo je sicer, da je že par dni po požaru vedno par agentov tu, kateri ponujajo pogorelcem novo zavarovanje, toda to je tudi popolnoma razumevno, kajti za podjetja te vrste je to vendar obrt ali trgovina.

So pa tudi drugi, kateri sumničijo požarov razne agente, posebno lesne, da prodajo ti več stavbenega lesa, desek, kakor tudi opeke, ker sta lesna trgovina kakor tudi opekarne, kar je dovolj znano, danes res v hudi gospodarski stiski. — Zopet drugi pa namigavajo previdno na one rokodelce, kateri v vsej zimski dobi ničesar ne zaslužijo, kakor: tesarji, zidarji, pokrivati, ter si tem potem sami preskrbijo delo in v svoji stiski pomagajo k zaslužku.

Ena kakor druga domneva je pri današnjih življenjskih razmerah naravna in res v veliki meri verjetna, dasiravno je eden sum kakor drugi vseskozi neutemeljen, dokler se kdo pri požigu res osebno ne zasači. — Vsekakor je pa umestno, da se domneve te vrste v javnosti resno pretresejo, kajti več ljudi več ve, več vidi in več sliši. Mogoče je tudi, da dobi tem potom naše neumorno orožništvo kak migljaj, na katere strani je treba obračati oči, kajti že sama ta opozoritev, da je okoli javne varnosti tudi tja obrnjeno, kamor dosedaj ni gledalo, zna marsikaterega zlobneža napotiti vsaj k večji previdnosti.

Petinsedemdesetletnica lavantinskega nadpastirja. Dne 15. novembra je slavil škof dr. Andrej Karlin 75letnico. Prevzvišeni se je odrekel z ozirom na težavne čase vsem zunanjim slovesnostim. Mariborska duhovščina mu je poklonila v svojem in v imenu celotne lavantinske duhovščine dragoceno starinsko mašno obleko, kakor je potrebna pri slovesnih škofskih mašah v stolnici. Stroške za prenovljenje te obleke je prevzela po ukrepu blagopokojnega monsignora dr. Anton Jerovskega Spodnještajerska ljudska posojilnica. Novo

načelstvo je omenjeni ukrep potrdilo in izpolnilo. Zaslužnemu jubilaru želi tudi »Slovenski Gospodar« pred vsem krepkejšega zdravja, da bo zamogel po duhu in telesu čil vršiti odgovornostipolne dolžnosti nadpastirja obširne lavantinske škofije!

Duhovniške vesti. Janez Lovšin, bivši provizor v Črešnjicah, je postavljen za provizorja pri Sv. Petru na Krnski gori; Valentin Mikuš, častni kanonik in župnik v Sv. Juriju ob južni želi, za soprovizorja v Št. Vidu pri Grobelnem; Jožef Pečnak, župnik v Št. Juriju pod Taborom, za soprovizorja na Gomilskem; Rupert Pušnjak, kaplan pri Sv. Barbari v Halozah, za provizorja istotam. Odrekel se je župniji Sv. Barbara v Halozah g. župnik Janez Vogrin in se nastanil v Mariboru.

Smrt duhovnika. V Konjicah je umrl dne 12. t. m. g. Otokar Fausek, vpokojeni čehoslovaški duhovnik, ki je bil krog 30 let grajski duhovnik pri knezu Windischgrätzu. Pokoj njegovi duši!

Smrtna žrtev prepira in pretepa ob severni meji. Dne 11. t. m. so našli na naši severni meji pri Št. Ilju v Slov. gor. ubitega posestnika Fr. Deutschmannna, ki je bil naš državljani, inel je posestvo tik ob meji, vinograd z viničarijo pa onstran meje. Do prepira in usodepolnega pretepa je došlo na dvorišču Tauschmannove viničarije v Hochgraschitzbergu. Storitve so vtiaknili pod ključ, ubitega pa so po sodnem raztelesenju pokopali v Splitu.

Mariborski policiji je padla v roke troperesna mladostna deteljica, ki se je klatila v brezposelnosti po Mariboru in kradla kolesa. Zaprti so bili dne 12. t. m. 19letni Jože Osišnik iz Dobrine, 21letni Ivan Heričko iz Kamnice, in 21letni Ivan Jurše iz Vrhol.

Kravo je ukradel neznanec posestniku Jakobu Beraniču iz Dobrovc, občina Skoke pri Hočah.

Otroka odložila. V gozdu blizu Rance pri Mariboru je odložila neznana mati poldrugo leto starega fantka in izgini-la brez sledi. Vsega premraženega in v cunje zavitega otroka so sprejeli dobrosrčni ljudje v oskrbo.

Obsodba radi požiga. Mariborski senat je obravnaval dne 9. novembra slučaj požigov, ki so se vrstili v Čentibi pri Dolnji Lendavi. Na zatožni klopi so sedeli: Ludvik Hozjan, ključavničarski

Schichtov
RADION
pere sam!

Razkuži otroče
in bolniško perilo.